

Gródek, 03 marca 2021 roku

Znak sprawy: WW.01.01-XI/2020

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32
00-024 Warszawa

WNIOSEK

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów” (dalej: „Stowarzyszenie”) i w interesie publicznym, na podst. art. 241 k.p.a. wnoszę o:

1) przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm., dalej: „u.p.o.”) nadzoru pedagogicznego kontroli legalności

**Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Pruszkowie
z siedzibą przy ul. Hubala 4** (dalej odpowiednio: „Statut”, „Szkoła”),

2) wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie uchylenia na podstawie art. 114 u.p.o. sprzecznych z prawem postanowień Statutu – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku,

3) wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń co do dostosowania Statutu do wymogów prawa – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku.

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie, realizując swoje cele statutowe, wnosi o podjęcie przez Kuratora Oświaty działań koniecznych do dostosowania Statutu do wymogów prawa, poprzez przeprowadzenie kontroli Statutu, a następnie uchylenie sprzecznych z prawem postanowień Statutu lub wydanie zaleceń w zakresie uzupełnienia braków formalnych Statutu. Jednocześnie Stowarzyszenie przedkłada argumentację przemawiającą za podjęciem ww. działań.

Poniżej Stowarzyszenie wskazuje kwestionowane co do legalności postanowienia Statutu, wnosząc o ich kontrolę i uchylenie na podst. art. 114 u.p.o. Jednocześnie, mając na względzie wyłącznie kasacyjny charakter kompetencji kuratora określonej w art. 114 u.p.o, Stowarzyszenie wnosi o wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń dostosowania Statutu do wymogów prawa – w zakresie niezbędnym do uzupełnienia braków wynikłych wskutek derogowania ze Statutu postanowień sprzecznych z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 47 ust. 6 oraz § 55 ust. 3

Zgodnie ze wskazanymi postanowieniami za wyrządzone przez ucznia szkody odpowiadają uczeń i jego rodzice, którzy *„zobowiązani są osobiście naprawić zniszczone mienie lub pokryć koszty jego naprawy albo zakupu nowego mienia”*.

Kwestie odpowiedzialności odszkodowawczej są kompleksowo uregulowane na poziomie ustawowym i brak jest podstaw do normowania ich w statucie szkoły. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, iż na gruncie przepisów prawa powszechnie obowiązującego (w szczególności art. 415, 426 i 427 k.c.), brak będzie uzasadnienia dla przyjęcia odpowiedzialności rodziców za szkody wyrządzone przez ucznia w czasie, gdy nadzór nad nim został powierzony szkole.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wskazanych postanowień jako sprzecznych z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 50 ust. 1 pkt 4

Wskazane postanowienie statutu nakłada na ucznia obowiązek dbania *„o wygląd zewnętrzny - włosy czyste, w naturalnym kolorze, związane (długie włosy), brak makijażu, niemalowane paznokcie (bez tipsów)”*.

Zgodnie z art. 100 ust. 6 u.p.o. statut określa *„zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły”*. Należy przy tym wskazać, iż pojęcia zasad ubierania się nie można interpretować rozszerzająco – niedopuszczalne jest normowanie w statucie szerszej rozumianego wyglądu ucznia, w tym makijażu, paznokci, czy włosów. Takie rozumienie przepisu potwierdza również treść uzasadnienia do projektu ustawy – Prawo oświatowe, w którym wskazano, iż *„w zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia »schludny«, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny”* (VIII kadencja, druk sejm. nr 1030, s. 187).

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wskazanego postanowienia jako sprzecznego z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 51 ust. 1 pkt 3

Wskazane postanowienie statutu nakłada obowiązek załączenia do usprawiedliwienia nieobecności trwającej powyżej 5 dni *„zaświadczeni[a] lekarza lub innych instytucji potwierdzających powody nieobecności ucznia w szkole”*.

Wymóg taki nie znajduje podstaw w prawie powszechnie obowiązującym. Mimo że zgodnie z art. 99 pkt 2 u.p.o. w statucie normuje się m.in. obowiązki uczniów w zakresie usprawiedliwiania, w określonym terminie i formie, nieobecności na zajęciach

edukacyjnych, szkoła nie ma całkowitej dowolności przy określaniu wymaganych form usprawiedliwienia. Wskazać należy, iż żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego nie obliuguje lekarzy do wystawiania „zaświadczeń” jedynie w celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach edukacyjnych. Niezasadne jest więc wymaganie przedłożenia tego rodzaju dokumentu, skoro uczeń i jego rodzice nie dysponują prawnie skuteczną możliwością jego uzyskania. Należy również zwrócić uwagę, iż mogą wystąpić różne sytuacje usprawiedliwiające dłuższą nieobecność ucznia na zajęciach edukacyjnych, niemożliwe do wykazania dokumentem urzędowym. O ile zatem dostarczenie zaświadczenia lekarskiego lub innego dokumentu urzędowego potwierdzającego powody nieobecności ucznia w szkole może być akceptowaną formą usprawiedliwienia nieobecności, niedopuszczalne jest wymaganie przedłożenia tego rodzaju dokumentów w sytuacji, gdy uczeń lub jego rodzice nie mają możliwości ich uzyskania.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wskazanego postanowienia jako sprzecznego z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 63 ust. 5 i 6

Wskazane postanowienia statutu normują kwestie udostępniania sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych uczniowi i jego rodzicom, określając, iż dokumentacja ta jest udostępniana „do wglądu” na terenie szkoły.

Zgodnie z art. 44e ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2020 poz. 1327 ze zm., dalej jako u.s.o.) sprawdzone i ocenione prace są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. Uwzględniając dyrektywę zakazu wykładni synonimicznej trzeba wskazać, że pojęcie to musi być rozumiane szerzej niż „udostępnianie do wglądu”, o którym mowa w art. 44e ust. 5 in fine. Samo tylko udostępnianie sprawdzonych i ocenionych prac „do wglądu” na terenie szkoły jest więc w świetle obecnie obowiązujących regulacji niewystarczające, wymagane jest także np. umożliwienie zainteresowanym uczniom i rodzicom „wypożyczenia” ocenionych prac do domu celem ewentualnego dokładniejszego ich przeanalizowania.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez ustanowienie zasad udostępniania prac pisemnych, które nie będą ograniczały uprawnień w tym zakresie jedynie do możliwości wglądu do dokumentacji na terenie szkoły.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 66 ust. 5 pkt 1 lit. a

Wskazane postanowienie statutu wśród wymagań edukacyjnych na ocenę celującą formuluje: „*wiadomości ściśle naukowe, w zakresie podstawy programowej, jak i wykraczające poza wymagania programowe*”.

Zgodnie z art. 44b ust. 3 pkt 1 u.s.o. osiągnięcia edukacyjne ucznia mogą być oceniane wyłącznie w zakresie wymagań określonych w podstawie programowej bądź programie nauczania. Nie jest więc dopuszczalne takie formułowanie wymagań na ocenę celującą, iż niezbędne jest opanowanie materiału wykraczającego poza przyjęty program nauczania. Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wskazanego postanowienia w zakresie w jakim ustanawia ono na ocenę celującą wymóg opanowania wiadomości „wykraczających poza wymagania programowe”, jako sprzecznego z prawem.

Uprzejmie prosimy o prowadzenie korespondencji w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez skrzynkę ePUAP Stowarzyszenia (/_SUS/domyslna), względnie drogą mailową (kontakt@umarlestatuty.pl). Jednocześnie informujemy, że zgodnie z art. 39¹ § 1 k.p.a. doręczanie pism w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną jest dla organu obligatoryjne. Jednocześnie zwracamy się również z prośbą o nienadsyłanie pism w wersji papierowej.

ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo opracował: Michał Bronicki